

שלא יהו בנות ישראל פרוצות כולי –

So that Jewish women should not be promiscuous, etc.

OVERVIEW

The משנה stated that if one is divorcing his wife ש"ר or because of a נדר, he may never take her back as a wife. Various תנאים in the משנה (namely ר"א, ר"מ, ר"י, ר"ז) qualify this rule somewhat. The גמרא cited two versions in the name of רב יוסף why this prohibition was enacted; one was because of קלקול and the other because of פריצות.

הני תרי לישני דרב יוסף¹ אליבא דתנא קמא פליגי² -

These two versions of ר"י are arguing (only) according to the ת"ק of the משנה -

דלישנא קמא סבר כיון דקתני במתניתין נמי משום שם רע -

The first version (of קלקול) maintains that since the משנה also teaches regarding one who is divorcing because of a ש"ר -

והתם אין שייך פריצות³ דמה לה לעשות אם מוציאין שם רע עליה⁴ -

And there (by ש"ר) the reason of פריצות is not applicable, for what can she do if people are gossiping about her -

אלא טעמא משום קלקולא הוא⁵ -

But rather the reason for לא יחזיר is because he may ruin her -

ולישנא בתרא סבר דבמוציא שם רע לא מצי מקלקל לה⁶ -

And the latter version (פריצות) maintains that by ש"ר he cannot ruin her -

דכיון דמשום שם רע מגרשה דעתו בכל ענין לגרשה אפילו יהא בטל -

For since he is divorcing her because of a ש"ר, his intent is to divorce her in any event even if the ש"ר is retracted, therefore the reason must be because of פרוצות -

וכן בנדריים דמסתברא דחד טעמא הוי בתרווייהו -

And similarly by נדריים the reason is because of פרוצות (and not because of קלקול)

---

¹ See 'Overview'; the two לשונות are either משום קלקול or משום פריצות.

² They cannot argue according to ר"י (who distinguishes between נדר ברבים or not), for according to ר"י the reason is only because of פריצות; they do not argue according to ר"מ because we have a ברייתא that ר"מ subscribes to the reason of קלקולא. Similarly ר"א also maintains קלקולא (see later in this תוספות and footnote # 16-18). Therefore we need to say that the two לשונות are arguing according to the ת"ק only.

³ The reason why לא יחזיר if we assume that it is because of פריצות is that we are informing her that since you are a פרוצה (you made נדריים, etc.) therefore we are punishing you that your husband cannot take you back.

⁴ However, the ל"ב (of פריצות) maintains that somehow her actions cause it that there should be a ש"ר about her.

⁵ See previous ד"ה אי תוס' for a full explanation of קלקולא.

⁶ We assume that he will never even want to take her back (even if she did not remarry). However the ל"ק (of קלקולא) maintains that if the ש"ר turns out to be false he would want to remarry his wife.

– נדר and ש"ר cases (פריצותא) for presumably there is one reason

⁷ responds to an anticipated difficulty: תוספות

והשתא⁸ אתי שפיר דמייתי תניא כלישנא קמא מדרבי מאיר אתנא קמא -

And now it is quite justified that the גמרא cites a proof (from a ברייתא) to the ת"ק, from ר"מ to the ת"ק -

דלא מייתי אלא דשייך במוציא שם רע משום קלקולא והוא הדין לתנא קמא⁹ -

For he is not offering a proof that ר"מ maintains קלקול, but rather that the concept of קלקול is applicable by ש"ר (according to ר"מ) and similarly according to the ת"ק -

תוספות asks:

ואם תאמר ללישנא בתרא דרב יוסף דטעמא משום פריצותא -

And if you will say; according the last version of ר"י that the reason for יחזיר לא is because of פריצותא, but not on account of קלקולא -

מנא לן דפליגי רבנן עליה דרבי יהודה¹⁰ וסברי דנדר שהודר ברבים יש לו הפרה -

How does the גמרא know that the רבנן argue with ר"י and maintain that a נדר which was made in public can be annulled; we know the גמרא assumes this -

דקאמר¹¹ ורבנן מי חיילא כולי -

For the גמרא states, 'and the רבנן will respond to ר"י saying, 'did that נדר take effect, etc.' –

⁷ just stated that the dispute between the two לשונות is only according to the ת"ק; however ר"מ subscribes to the reason of קלקולא (see footnote # 2). How then can the גמרא bring a proof to the ת"ק (that the reason of the ת"ק is from ר"מ, since ר"מ obviously subscribes to קלקולא, how is this proof לל"ק that the ת"ק subscribes to קלקולא?!

⁸ just explained that the לישנא of פרוצות claimed that by ש"ר the reason of קלקול is not applicable (see footnote # 6). This will enable us to answer the question posed in footnote # 7.

⁹ The גמרא is refuting the stance of the דפרוצות (who maintain that קלקולא is not שייך by ש"ר), when we see clearly that ר"מ maintains the idea of קלקולא by ש"ר, so one cannot say that it is שייך. [See רש"ש, who amends this line to read ש"ר במוציא משום (instead of ש"ר במוציא משום ש"ר)]

¹⁰ maintains that if it was a רבים בו שידעו נדר (which has no הפרה) the rule is לא יחזיר because it is a פריצותא (see footnote # 2).

¹¹ See later on this עמוד. The גמרא there states that ר"י derives his ruling that אין לו הפרה from נדר שידעו בו רבים and the גבעונים. The גמרא asks, so how will the רבנן respond to the proof of ר"י, and it gives an answer. The fact that the גמרא asked and answered this question proves that the גמרא takes it for granted that the רבנן argue with ר"י and maintain that אין לו הפרה. The question is why we assume that. Granted if we follow the ל"ק, we can then assume that the רבנן argue with ר"י, for if they agree with him (that אין לו הפרה) they should have said that by רבים בו שידעו נדר the rule is יחזיר, since he cannot be מקלקל her (for he cannot say, 'if I would have known that this הפרה, I would not have divorced her', since this נדר שידעו בו רבים cannot have a משום). However if the רבנן follow the ל"ב, how do we know that they maintain אין לו הפרה, since the reason is משום פריצותא, they maintain that by every נדר (and certainly by רבים) the rule is לא יחזיר because of פריצותא?!

answers: תוספות

ויש לומר דהך סוגיא אתיא כלישנא קמא דטעמייהו משום קלקול¹² -

And one can say; that this סוגיא which assumes that the רבנן argue with ר"י is according to the קלקול that the reason of the ת"ק is because of

offers an alternate solution: תוספות

אי נמי הא דקאמר ורבנן היינו רבי מאיר ורבי אלעזר דאמרי¹³ לא אסרו צריך¹⁴ כולי -

Or you may also say, this which the גמרא states, 'ורבנן', that means (not the ת"ק of our משנה, but rather) ר"מ ור"א who say[s] they did not forbid צריך, etc. -

דקסברי¹⁵ טעמא משום קלקולא -

For they maintain the reason for לא יחזיר is because of קלקולא -

ואפילו¹⁶ בהודר ברבים קאמר דלא אסרו אלא מפני שאינו צריך -

For even in a case of הודר ברבים, which ר"א may rule לא יחזיר, however¹⁷, ר"א stated that they only prohibited צריך because of אינו צריך; this would indicate that the איסור is not because of פריצותא -

דאי ברבים אסור משום פריצותא הוי ליה למיסר לא ידעו בו רבים אטו מפני ידיעו בו רבים -
For if a ברבים is נדר ברבים, אסור משום פריצותא (ר"א) he should have forbidden לא ידעו בו -
on account of ידיעו רבים -

ולא¹⁸ מפני שאין צריך:

And not that אין צריך is אסור because of צריך.

SUMMARY

¹² See footnote # 11.

¹³ The דאמרי (instead of דאמר רש"י) amends this to read.

¹⁴ צריך means it requires a חכם to be מפיר the נדר; the husband cannot do it on his own. ר"מ maintains that only by a צריך it is יחזיר, however ר"א maintains that both are לא יחזיר and לא אסרו צריך. See רש"י on the משנה מהבב"ד"ה כל והלאה.

¹⁵ Regarding ר"מ we know his reason is משום קלקול (for he states so clearly in the ברייתא, and) since he does not distinguish between ידיעו בו רבים and לא ידעו (only between צריך and אינו צריך) it is evident that by צריך he always maintains יחזיר even by ידיעו בו since it has הפרה, not like ר"י. This proves that he follows קלקולא and not פריצותא. We cannot say that ר"מ agrees also to the reason of פריצותא, for how can he maintain that by אין צריך the rule is always יחזיר even by ידיעו בו רבים (for there is no concern for קלקול), but the rule should be לא יחזיר on account of ידיעו בו רבים. This proves that he does not agree to פריצותא at all; only קלקול.

¹⁶ נדר שידעו בו רבים יש לו and maintains that ר"י disagrees with ר"א even ר"א will now explain how we know that even ר"א disagrees with ר"י. Seemingly, since ר"א maintains that in all cases (whether צריך or אין צריך) the rule is יחזיר, so we can perhaps say that he agrees with ר"י that by א הפרה אין לו and that is why לא יחזיר, on account of פריצותא. This disproves this notion. See מהר"ם.

¹⁷ ר"א rules that in all cases of צריך (also/even if ברבים) the rule is יחזיר; however one should not make the mistake that the reason for לא יחזיר is because אין לו הפרה (משום פריצותא) and אין לו הפרה.

¹⁸ The fact that ר"א only mentions צריך ואינו צריך (when he states that it is always אסור), but does not mention הודר, proves that ברבים is irrelevant, for every נדר has a הפרה even ברבים, not like ר"י. See 'Thinking it over'.

The two לשונות (of קלקולא and פריצותא) are only according to the ת"ק; however ר"י maintains קלקולא and פריצותא follow ר"מ ור"א.

THINKING IT OVER

אוסר proves that ר"א maintains קלקולא rather than פריצותא, since when he was גוזר לא ידעו בו רבים אטו ידעו, but was not גוזר צריך אטו אינו צריך in all cases, he was גוזר לא ידעו בו רבים אטו ידעו, but was not גוזר צריך אטו אינו צריך.¹⁹ However how is that sufficient proof; in any event he is אוסר by all נדרים, why should he choose to mention ידעו בו רבים over אין צריך?²⁰

---

¹⁹ See footnote # 18.

²⁰ See נחלת משה.